

Kritický přístup k edtechu

Učí se společnost
Michal Černý

Tradiční témata v novém čtení

- „Unesco uvádí, že od 16. března bylo na školách po celém světě zasaženo 776,7 milionů školních dětí. Před uzavřením škol v Evropě a USA bylo do 5. března zasaženo 300 milionů studentů - především v Číně.“ ([Financial times](#))
- Jsou technologie řešením?
- „Společnost Byju - indický start-up v hodnotě 8 miliard dolarů - zažil 60% nárůst studentů využívajících jejich produkty, protože dětem na začátku března nabídl bezplatný přístup k její aplikaci, aby pomohl vyrovnat dopad uzavření škol, uvedla společnost. Na konci loňského roku měli Bjuovi ve své platformě 40m studenty.“ ([Financial times](#))

Ale...

- Technologie jako nástroj sociální exklusivity
- Technologie jako nástroj segregace
- Technologie jako nástroj homogenizace společnosti (nový kolonialismus)

- Obecně – přístup k technologiím a možnost platit za premiové služby je důležitější než kdykoliv předtím!

- Musíme rozlišovat kontext Evropy a třeba Jihovýchodní Asie.

Bezplatný přístup v době krize

- Nyní na Coursera mají studenti FF možnost studovat zdarma
- Creative Suite od Adobe je zdarma
- Učebnice Fraus jsou zdarma
- Microsoft Teams jsou zdarma

- Jaké jsou ale náklady tohoto zdarma?

Náklady

- Korporativismus a univerzity – komu patří data, nástroje, ale i myšlenkové postupy?
- Zdarma vydělává peníze:

„Akcie v GSX, čínském poskytovateli online vzdělávání na seznamu v New Yorku, od začátku roku vyskočily o 92 procent. Minulý měsíc společnost oznámila 15m zvýšení počtu studentů pro bezplatné online kurzy. Ve srovnání s 2,7 miliony celkových zápisů na konci roku 2019.“ ([Financial times](#))

- Chybí jakýkoli filtr toho, jak korporativismus vstupuje do vzdělávání a učení. Preferujeme rychlost a bezplatnost (což je pochopitelné), ale nevidíme do budoucnosti.

Nakládání s daty

- Volba ad hoc nepromyšlených řešení
- Ale i promyšlená řešení mají problémy
- Platíme daty
- Jaká je role Learning analytics? Dokážeme odlišit data pro studenta a data o studentovi?
- Chytrá karanténa, data retention, ... bezpečí x soukromí
- Chybí často nějaká systematická práce s daty a datovou politikou.

Ještě jednou k bezplatnému

- Schopnost studovat doma záleží na rodinném prostředí, ekonomickém a sociálním profilu participantů vzdělávání.
- Paradoxně i zcela bezplatné kurzy rozdílnost mezi skupinami zvětšují.
- Školy (a knihovny) byl jednou z mála nízkoprahových institucí, které se sociální inkusí reálně pracovaly. Dokážeme je teď něčím nahradit? Viz zprávy a hroučících se rodičích...

Psychologické aspekty

- Extrémní nároky na seberegulaci (opět lze čekat, že ji lepší mají ti „úspěšní“)
- Psychohygienické aspekty
- Multitasking jako problém
- Problémy se soustředěním (srov. notifikace)
- Jak zajistit digital wellbeing?
- Dávají v současné společnosti smysl projekty jako je papírový telefon?
- Jaké je to učit se v době krize? Co když mám jiné starosti – ekonomické, sociální, zdravotní,...?

Dlouhodobé dopady

- Co technologie dělají se společností jako celkem?
- Jaký vliv budou mít turbulentní změny na fungování vzdělávacího systému a společnosti jako celku?
- Humanita x nevidění následků -> zažíváme druhou sametovou revoluci? S jakými náklady?
- Nesporným pozitivem je rozvoj digitálních kompetencí učitelů, žáků i rodičů. O škole se u nás začalo více přemýšlet, dokážeme otevřít diskusi o potřebě maturity i přetíženém kurikulu.